

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-VI.431.2.20.2019.AG

Warszawa, 04 czerwca 2019 r.

**Pani
Alina Olszewska
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sierpcu
ul. Świętokrzyska 12
09-200 Sierpc**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234, z późn. zm.), w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134, z późn. zm.), w dniach od 19 do 22 marca 2019 r., pracownicy Oddziału do spraw Nadzoru Świadczeń Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie: XXXXX XXXXX – starszy inspektor i XXXXX XXXXX – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sierpcu.

Przedmiotem kontroli był sposób organizacji oraz realizacji przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczeń wychowawczych. Kontrolą objęto okres od 1 sierpnia 2017 r. do dnia kontroli, tj. do 19 marca 2019 r.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Mazowiecki **pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień** ocenił sposób wykonywania przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikający z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134, z późn. zm.) zwanej dalej ustawą, w zakresie sposobu organizacji oraz realizacji zadania oraz ustalania uprawnień do świadczenia wychowawczego.

1. Organizacja zadania

Jak ustalono w okresie objętym kontrolą zarządzała Pani Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sierpcu.

Burmistrz Miasta Sierpc wyznaczył Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego¹, realizując tym samym obowiązki określone w art. 53 ust. 1 ustawy.

Wewnętrzne zasady działania oraz organizację kontrolowanej jednostki określał regulamin organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierpcu z dnia 21 czerwca 2013 r. zatwierdzony przez Burmistrza Miasta Sierpc na podstawie zapisów Statutu MOPS w Sierpcu.

W okresie objętym kontrolą zadania określone w ustawie realizowali: Pani – jako Dyrektor ośrodka, legitymująca się upoważnieniem do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania decyzji w tych sprawach - wydanym dnia 29 marca 2016 r. przez Burmistrza Miasta Sierpc, Pani XXXXX XXXXX – kierownik Działu Pomocy Środowiskowej (zastępca dyrektora MOPS w Sierpcu podczas jego nieobecności), posiadająca upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania decyzji w tych sprawach, upoważnienie zostało wydane dnia 29 marca 2016 r. przez Burmistrza Miasta Sierpc, Pani XXXXX XXXXX – kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych – posiadająca upoważnienie Burmistrza Miasta Sierpc z dnia 29 marca 2016 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia wychowawczego, z wyłączeniem uprawnienia do wydawania decyzji w tych sprawach, Pani XXXXX XXXXX – starszy inspektor w Dziale Świadczeń Rodzinnych - posiadająca upoważnienie Burmistrza Miasta Sierpc z dnia 29 marca 2016 r. do prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego, z wyłączeniem uprawnienia do wydawania decyzji w tych sprawach, Pani XXXXX XXXXX – referent Działu Świadczeń Rodzinnych posiadająca upoważnienie Burmistrza Miasta Sierpc z dnia 29 marca 2016 r. do prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego, z wyłączeniem uprawnienia do wydawania decyzji w tych sprawach, Pani XXXXX XXXXX – referent w Dziale Świadczeń Rodzinnych, posiadająca upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego, z wyłączeniem uprawnienia do wydawania decyzji w tych sprawach, wydane przez Burmistrza Miasta Sierpc dnia 29 marca 2016 r., Pani XXXXX XXXXX – referent w Dziale Świadczeń Rodzinnych, legitymująca się upoważnieniem do prowadzenia postępowania w sprawie świadczenia wychowawczego, z wyłączeniem wydawania decyzji w tych sprawach, wydanym przez Burmistrza Miasta Sierpc dnia 1 kwietnia 2016 r. oraz Pani XXXXX XXXXX – referent Działu Świadczeń Rodzinnych, posiadająca upoważnienie Burmistrza Miasta Sierpc z dnia 1 kwietnia 2016 r. do prowadzenia postępowania w sprawie świadczenia wychowawczego, z wyłączeniem wydawania decyzji w tych sprawach. Ponadto, w okresie poddanym kontroli, osobą realizującą

---

¹ pismo znak WO.033.10.2016 z dnia 30.03.2016 r.

m.in. zadania z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci była Pani XXXXX XXXXX – główna księgowa zatrudniona w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sierpcu.

Stwierdzono, że wszyscy ww. pracownicy merytoryczni MOPS w Sierpcu, uzyskali upoważnienia od organu właściwego bez stosownego wniosku, co stanowi naruszenie unormowań zawartych w art. 10 ust. 2 ustawy. W tej sprawie udzieliła Pani pisemnych wyjaśnień o następującej treści: *„W nawiązaniu do stosowanej dotychczas praktyki, która przewidywała składanie dokumentów tego typu jak pełnomocnictwa, upoważnienia, bez potrzeby formalnego wniosku o ich podpis, została zastosowana także w przypadku upoważnień dla pracowników prowadzących postępowania w sprawach świadczeń wychowawczych. Sama treść złożonych upoważnień określa cel, dla którego zostało ono sporządzone i dorozumiany wniosek o jego podpisanie.”*

2. Prawidłowość ustalania uprawnień do świadczenia wychowawczego i jego wypłacania

W okresie świadczeniowym 2018/2019 (do dnia kontroli), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu w związku z art. 11 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 z późn. zm.), przekazał 27 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego do ustalenia, czy mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Kontroli poddanych zostało 5 z ww. wniosków. Skontrolowane wnioski zostały kompletnie i prawidłowo wypełnione przez wnioskodawców. Oznaczone były datą wpływu oraz numerem z dziennika korespondencji MOPS w Sierpcu, uzupełnione były wszystkie wymagane części wniosku, a w szczególności część II.2 wniosku, która zawierała szczegółowe informacje dotyczące osób przebywających za granicą. Ponadto do wniosku załączono niezbędną dokumentację złożoną przez wnioskodawców potwierdzającą sytuację ich rodzin. Poddane kontroli wnioski wraz z załączoną dokumentacją zostały przekazane do wojewody na podstawie art. 16 ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, w terminie nie przekraczającym 30 dni od daty złożenia wniosku. Stwierdzono, że do organu właściwego w sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zostały przekazane tylko dokumenty złożone przez wnioskodawcę. Przed przekazaniem akt sprawy do Wojewody Mazowieckiego, MOPS w Sierpcu nie dokonywał weryfikacji z systemu emp@tia (tj. PESEL, CBB, ZUS, MF, CIDG, Rynek Pracy i inne), poza jednym wnioskodawcą (numer rejestracji wniosku 973 z dnia 24 sierpnia 2018 r.), gdzie poddano weryfikacji informacje dotyczące wszystkich jego członków rodziny. Nie mniej jednak powyższa weryfikacja nastąpiła wyłącznie w bazie ZUS oraz MF.

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu w formie pieniężnej wypłacił w 2017 r. 5.118 świadczeń na kwotę 2.557.774 zł (ponadto w formie rzeczowej 21 świadczeń na kwotę 10.500 zł), w 2018 r. w formie pieniężnej ośrodek wypłacił 20.597 świadczeń na kwotę 10.268.265 zł (oraz w formie rzeczowej 68 świadczeń na kwotę 34.000 zł), natomiast w miesiącu styczniu i lutym 2019 r. ośrodek wypłacił 3 505 świadczeń wychowawczych na kwotę 1.746.230 zł. (w formie rzeczowej 10 świadczeń wychowawczych w kwocie 5.000 zł).

Z informacji zawartych w sprawozdaniach wynika, że w okresie od 1 sierpnia 2017 r. do 28 lutego 2019 r. do MOPS w Sierpcu wpłynęło 2.880 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.

Od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. jednostka kontrolowana wydała 134 decyzje odmawiające przyznania świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko. W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. wydano 127 decyzji odmawiających przyznania ww. świadczenia na pierwsze dziecko natomiast w okresie od 1 stycznia 2019 do 28 lutego 2019 r. ośrodek wydał 6 decyzji odmownych. Łącznie w kontrolowanym okresie MOPS w Sierpcu wydał 267 decyzji odmawiających przyznania świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko.

Kontroli poddano 37 postępowań administracyjnych², z czego 20 postępowań dotyczyło ustalenia uprawnień do świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko, natomiast 17 postępowań dotyczyło ustalenia uprawnień do świadczeń wychowawczych na pierwsze i kolejne dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, z uwzględnieniem kryterium dochodowego.

W 35 przypadkach postępowania zakończono przyznaniem świadczenia wychowawczego, natomiast w dwóch przypadkach nastąpiła odmowa przyznania świadczenia wychowawczego, ponieważ dochód na osobę w rodzinie w przeliczeniu na osobę przekroczył kwotę, o której mowa w art. 5 ust. 3 ustawy. W 17 sprawach świadczenia wychowawcze przyznano na okres świadczeniowy 2017/2018 trwający od 1 października 2017 r. do 30 września 2018 r. W pozostałych 18 przypadkach sprawy dotyczyły okresu świadczeniowego 2018/2019 trwającego od 1 października 2018 r. do 30 września 2019 r. Dwie odmowy przyznania świadczenia wychowawczego dotyczyły okresu 2018/2019.

Stwierdzono, że we wszystkich 37 skontrolowanych przypadkach postępowanie wszczęto na podstawie prawidłowo wypełnionych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, zawierających informacje wskazane w § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1465). Do wniosków, jeżeli wymagała tego sytuacja wnioskodawcy, dołączono dokumenty wskazane w § 5 rozporządzenia. Wszystkie wnioski

---

² Skontrolowane decyzje administracyjne przyznające świadczenie w formie pieniężnej: ŚR.8350.190.2018 z 12.07.2018 r., ŚR.8350.591.2017 r. z 8.09.2017 r., ŚR.8350.1024.2018 z 10.09.2018 r., ŚR.8350.822.2017 z 14.09.2017 r., ŚR.8350.757.2017 z 14.09.2017 r., ŚR.8350.177.2018 z 10.07.2018 r., ŚR.8350.325.2017 z 17.08.2017 r., ŚR.8350.146.2018 z 10.07.2018 r., ŚR.8350.1487.2017 z 20.10.2017 r., ŚR.8350.230.2018 z 23.07.2018, ŚR.8350.186.2018 z 11.07.2018 r., ŚR.8350.941.2017 z 13.09.2017 r., ŚR.8350.140.2018 z 10.07.2018 r., ŚR.8350.666.2017 z 14.09.2017 r., ŚR.8350.779.2018 z 4.09.2018 r., ŚR.8350.1563.2017 z 27.10.2017 r., ŚR.8350.282.2018 z 1.08.2018 r., ŚR.8350.582.2017 z 8.09.2017 r., ŚR.8350.1116.2018 z 10.09.2018 r., ŚR.8350.1568.2017 z 27.10.2017 r., ŚR.8350.572.2018 z 29.08.2018 r., ŚR.8350.528.2017 z 18.09.2017 r., ŚR.8350.738.2018 z 4.09.2018 r., ŚR.8350.699.2017 z 20.09.2017 r., ŚR.8350.1305.2017 z 13.10.2017 r., ŚR.8350.871.2017 z 3.10.2017 r., ŚR.8350.1015.2018 z 24.09.2018 r., ŚR.8350.22.2019 z 6.02.2019 r., ŚR.8350.641.2018 z 5.09.2018 r., ŚR.8350.1215.2017 z 4.10.2017 r., ŚR.8350.960.2018 z 18.09.2018 r.

Skontrolowane decyzje administracyjne przyznające świadczenie w formie rzeczowej: ŚR.8350.674.2018 z 5.09.2018 r., ŚR.8350.1444.2017 z 4.10.2017 r., ŚR.8350.543.2018 z 27.08.2018 r., ŚR.8350.753.2017 z 18.09.2017 r.

Skontrolowane decyzje administracyjne odmawiające przyznania świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko: ŚR.8350.827.2018 z 17.09.2018 r., ŚR.8350.794.2018 z 18.09.2018 r.

opatrzone były datą wpływu i numerem z dziennika korespondencji MOPS w Sierpcu. Skontrolowane wnioski poddane były weryfikacji drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu *emp@tia* w bazie danych Ministerstwa Finansów, ZUS, PESEL oraz Rynku Pracy, co jest zgodne z zapisem art. 17 ust 1. ustawy.

Ustalono, że w 35 przypadkach świadczenie wychowawcze przyznano osobom wymienionym w art. 4 ust. 2 ustawy tj. matce lub ojcu dziecka. W 13 przypadkach, w których świadczenie przyznano na pierwsze dziecko, dochód rodziny obliczono prawidłowo i w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał on kwoty 800 zł., natomiast w jednym przypadku – dziecka niepełnosprawnego nie przekraczał kwoty 1200 zł. Świadczenia przyznano w wysokości 500 zł miesięcznie od 1 października 2017 r. - w 17 przypadkach, od 1 października 2018 r. – w 16 przypadkach oraz od miesiąca, w którym złożono wniosek - w 2 przypadkach. We wszystkich skontrolowanych sprawach świadczenie wychowawcze przyznano do końca okresu świadczeniowego tj. do 30.09.2018 r. lub do 30.09.2019 r. W dwóch postępowaniach administracyjnych (decyzja nr: ŚR.83050.1563.2017 oraz decyzja nr: ŚR.8350.22.2019) w sposób prawidłowy ustalono kwotę świadczenia wychowawczego przysługującego za niepełny miesiąc, w sytuacji kiedy w rodzinie miało miejsce urodzenie się dziecka. Ponadto, poddane kontroli akta nie dotyczyły opieki naprzemiennej obojga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu. Należy stwierdzić, że 31 postępowań zostało zakończonych przyznaniem świadczenia wychowawczego w formie pieniężnej, natomiast cztery postępowania zakończono przyznaniem świadczenia wychowawczego w formie rzeczowej. Na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że organ właściwy prawidłowo zastosował się do zapisu art. 9 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, przyznając świadczenie wychowawcze w formie rzeczowej.

Konstrukcja wszystkich 37 skontrolowanych decyzji była zgodna z wymogami określonymi w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, tj.: decyzje zawierały oznaczenie organu, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego.

Niemniej jednak, w 4 decyzjach administracyjnych o numerach: ŚR.8350.674.2018, ŚR.8350.1444.2017, ŚR.8350.543.2018, SR.8350.753.2017, w rozstrzygnięciu decyzji świadczenie wychowawcze zostało przyznane kwotowo w wysokości 500 zł, natomiast w uzasadnieniach tych decyzji określony został sposób wypłaty jako forma rzeczowa (*cyt. "wypłacane w terminie: do końca każdego m-ca"*).

Wobec stwierdzenia marnotrawienia przyznanego świadczenia wychowawczego, organ obowiązany był decyzją administracyjną zmienić formę realizacji przyznanego świadczenia. Należy stwierdzić, że w podstawie prawnej ww. decyzji nie przywołano art. 9 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, a w treści uzasadnienia decyzji nie wyjaśniono świadczeniobiorcom z jakich powodów orzeczono o sposobie realizacji decyzji z formy pieniężnej na rzeczową.

We wszystkich decyzjach administracyjnych w treści pouczenia zostały zawarte informacje o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania w myśl art. 127a k.p.a.

We wszystkich przypadkach zachowano określone w art. 21 ustawy terminy wydania decyzji administracyjnych oraz terminy wypłaty świadczeń w formie zgodnej z oświadczeniem wnioskodawcy zawartym we wniosku. Terminowość wypłaty świadczeń wychowawczych została sprawdzona na podstawie „List zrealizowanych wypłat świadczeń” sporządzonych dla każdego świadczeniobiorcy, którego akta zostały poddane kontroli.

Wszystkie poddane kontroli decyzje administracyjne zostały podpisane przez Panią dyrektor, zatem decyzje zostały wydane przez osobę upoważnioną.

Decyzje doręczono zgodnie z wymogami określonymi w art. 46 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. Wszyscy pracownicy merytoryczni MOPS w Sierpcu realizujący powyższe zadanie, uzyskali upoważnienia od organu właściwego bez stosownego wniosku, co stanowi naruszenie unormowań zawartych w art. 10 ust. 2 ustawy.
2. Przekazywano do Wojewody Mazowieckiego dokumentacji spraw bez wyników weryfikacji w systemie *emp@tia*.
3. W 4 decyzjach administracyjnych przyznających świadczenie wychowawcze, w podstawie prawnej decyzji administracyjnych nie powołano art. 9 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Ponadto organ właściwy nie uzasadnił z jakich powodów nastąpiła zmiana formy realizacji świadczenia z pieniężnej na rzeczową.

Za uchybienie zawarte w punkcie 1 odpowiedzialność ponosi Pani jako dyrektor MOPS w Sierpcu, natomiast za uchybienie wskazane w punkcie 2 i 3 - Pani oraz pracownicy prowadzący postępowania w sprawie ustalania uprawnień do świadczeń wychowawczych:

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią dyrektor do:

1. Każdorazowego występowania do Burmistrza Miasta Sierpc z pisemnym wnioskiem dotyczącym udzielenia upoważnień dla pracowników prowadzących postępowania w sprawach świadczeń wychowawczych, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
2. Przekazywania do Wojewody Mazowieckiego dokumentacji zawierającej wyniki weryfikacji w systemie *emp@tia*.

3. Powoływania w podstawie prawnej art. 9 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w decyzjach, w których przyznano świadczenie w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług, jak również zamieszczania uzasadnienia takiego rozstrzygnięcia.

Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Karpińska

Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Jarosław Perzyński
Burmistrz Miasta Sierpc